

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.





1:a årg.

Den 27 Maj 1900

N:r 35

Återgifvande af text eller illustrationer ur HVAR 8 DAG utan särskild öfverenskommelse förbjudes.

INNEHÅLL: *Sveriges universitetskansler* (med 1 porträtt). *Teosofernas president* (med 1 porträtt). *"Drömmen"*, från franskan för HVAR 8 DAG (med 1 illustration). *Några bilder från Boden* (med 4 illustrationer). *En rysk sågfilare* (med 1 illustration). *Vyer från världsutställningen* (med 3 illustrationer). *Johanne Dybwad* (med 1 porträtt). *En treflig musketör* (med 1 illustration). *Ernst Beckman och hans villastad* (med 4 illustrationer). *Hälshults lungsotssanatorium* (med 2 illustrationer). *Guld-törstens offer* (Följetong, forts.) *Veckans porträttgalleri* (med 6 porträtt). *En jubeldag i London* (bild från kriget). *Det förfärliga dramat på Mälaren* (med 6 illustrationer).

D. F. BONNIERS BOKTRYCKERI AKTIEBOLAG. GÖTEBORG. 1900.



UNIVERSITETSKANSLERN f. d. statsrådet G. F. GILLJAM.

SVERIGES UNIVERSITETSKANSLER.

Hmt konungen har, som bekant, under sin vistelse i England högtidligen utnämnts till hedersdoktor vid universitetet i Cambridge. Samma utmärkelse har konung Oscar förut behagat mottaga af Lunds universitet samt vid sitt regeringsjubileum 1897 af akademierna i Wien, Leyden, München, Bologna och Oxford.

Vid våra universitet i Upsala och Lund komma vid årets promotion att under öfliga ceremonier kreeras ett större antal hedersdoktorer i de olika fakulteterna. Det är närmast af denna anledning vi å första sidan presenterat de kända dragen af universitetens kansler f. d. statsrådet *Gustaf Fredrik Gilljam*.

Född 1832 blef G. efter genomgångna studier fil. doktor i Upsala 1857 och två år därefter docent i grekiska litteraturen. Därefter var han efter hvarannat rektor vid Hudiksvalls läroverk (1863—71),

Stockholms gymnasium (1871—80) och högre allm. läroverket å Norrmalm (1880—91). Så kallades han i november 1891 att som ecklesiastikminister efterträda statsrådet Gunnar Wennerberg, hvilken afgått i följd af den bekanta striden om professuren i oftalmiatrik vid Karolinska institutet.

Under sin långa verksamhet som skolman hade G. förvärfvat sig stort anseende som en nitisk, sakkunnig och urban pedagog, och dessa egenskaper lade han äfven i dagen under förvaltandet af ecklesiastikministersysslan.

Kort efter sedan han 1898 begärt afsked från statsrådsämbetet utnämndes den kunskapsrike och om den högre undervisningen så förtjänte mannen till universitetskansler efter f. d. statsrådet P. von Ehrenheim. Denna plats bekläder han med all den säkerhet och korrekta uppfattning af hedersposten, som man väntat.

TEOSOFERNAS PRESIDENT.

Stockholm och Göteborg ha nyligen gästats af en världsbekant personlighet, »Teosofiska Samfundets» stiftare och president öfverste *Henry Olcott*, hvars patriarkaliska drag här återgifvas efter en i Göteborg speciellt tagen fotografi. I nämnda stad vistades den 68-åriga »öfversteprästen» den 13, 14 och 15 maj, hvarpå han styrde färden till Kristiania för att sedan närvara vid teosofernas årskongress i Stockholm den 20 och 21 d:s. Från hufvudstaden afreste mr Olcott till Paris.

Öfversten, som är stadd på en längre rundresa, har sedan han i februari startade från Madras, där han varit bosatt i 22 år, besökt ett hundratal loger i Italien, södra Frankrike, Belgien, Holland, Tyskland och Danmark. Resans mål är närmast att inspektera de olika afdelningarne och främja den sak som är hans lifsuppgift. Nästa år har han för afsikt att i samma syfte genomresa Norra och Södra Amerika, Japan och Sandwichsöarne.

Efter att ha deltagit i amerikanska inbördeskriget afgick öfverste O., ehuru erbjuden en guvenörspost, ur statens tjänst och praktiserade såsom advokat i Newyork till år 1878, från hvilken tid han uteslutande ägnat sina krafter åt teosofien. Af en händelse sammanträffade mr O. med mrs Blavatsky 1874 och bildade året därpå tillsammans med henne »Teosofiska samfundet», som i dag räknar 500 olika loger.

Det märkliga sällskapets vördade president är en synnerligen sympatisk och älskvärd gammal man. Hela hans personlighet genomandas ärlig välvilja och redlig sträfvan till det höga mål han satt sig före. Hans sällsporda oegennyttas visar ock uppriktigheten uti denna sträfvan. Så har han bl. a. frivilligt afsagt sig väl aflönade hedersposter för att uteslutande arbeta och fredligt kämpa för hvad han anser vara lifvets innebörd.

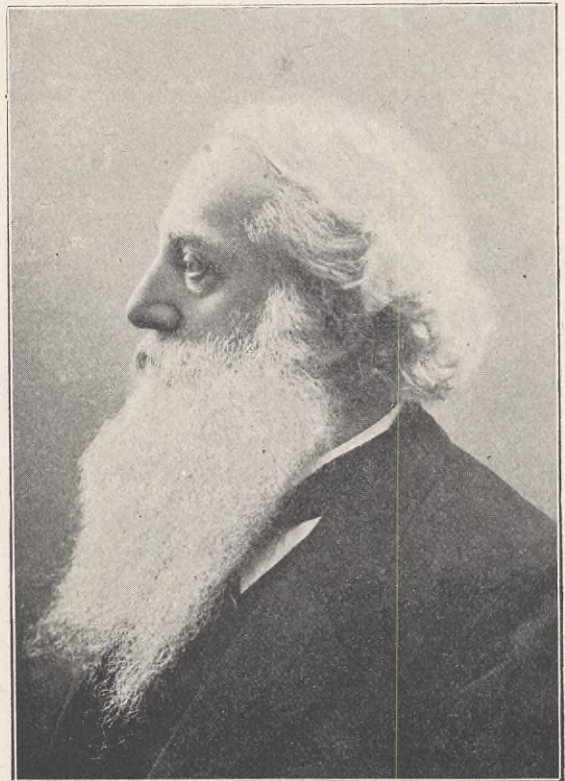


Foto. Sten-Müller, Gbg.

HENRY OLCOTT.

DRÖMMEN.

Från franskan för HVAR 8 DAG.

I det låga rummet som upplystes af en liflig kamineld reste sig plötsligt bonden Pierre — »den rike» som man kallade honom på grund af hans många egor — till hela sin längd från länstolen. Han lyfte armen och röt med dundrande stämma som icke tillät något svar:

»Nej, aldrig! Hör du det, aldrig skall jag tilllåta att du gifter dig med den där tiggaren, den där Jean-Jacques! Hör du det? Du är min dotter, det är din plikt att lyda!... Har du förstått mig?... Du gifter dig med Cornedieux, borgmästarens son!... Jag önskar det. Jag är herre i mitt hus och tål inga motsägelser. Och gå nu och kläd dig!»

Den unga flickan vred händerna i förtviflan. Hon försökte än en gång att omstamma den gamle.

Med tårarne i ögonen bad hon:

»Far! Jag ber dig, jag anropar dig!... Du vill väl icke göra ditt barn olyckligt! Din Claudine! Jag älskar ej Cornedieux och jag döer hellre än jag gifter mig med honom. For-dra ej det af mig, jag ber, jag ber...»

Men den gamle slog med en svordom knytnäfven i bordet.

»Nu är det nog, för tusan», skrek han i raseri, »du måste väl ändå veta att jag aldrig tager tillbaka hvad jag en gång sagt. Du gifter dig med borgmästarens son, som anhållit om din hand. Det är ett utmärkt parti, som är för oss hedrande i alla afseenden. Jag blir förste bisittare... och sedan själf borgmästare!... Han är för öfrigt hvarken ful eller obehaglig. Om du inte just älskar honom nu, så skall du snart komma att göra det, och därmed basta.... Hör du?» skrek han om igen, och då dottern alltjämt teg, skakade han henne häftigt i armen.

»Ja, far, jag hör», svarade Claudine tyst, med möda hållande sina tårar tillbaka.

Han skämdes öfver att ha blifvit så häftig och tillade i mildrande ton: »Nä, ja, jag menade ju inte så illa!...»

Därpå gick han några gånger af och an i rummet, såg då och då på sin dotter och kunde omöjligt förstå, huru denna smärta och svaga varelse kunde visa något motstånd mot honom, husets herre. Nu tycktes hon emellertid vilja foga sig efter hans önskan och inse att han blott hade hennes bästa för ögonen.

»Således är det uppgjort!» sade han efter några minuter, »jag skall underrätta din friare, att du säger ja... att du med nöje blir hans maka. Ni kunna i kväll tala med hvarandra om saken».

»Vi ha ju främmande i dag, dig till ära», tillade han i något osäker ton, »de kunna snart vara här — gör dig nu riktigt fager...»

»Ja, far», mumlade Claudine.

»Det är rätt! Den röda klädningen... den klär dig så väl! Och var så en förnuftig flicka. Så där, gå nu!» Han ville taga henne i famn och kyssa henne på pannan, som han brukade, men

Claudine tycktes ej märka afsikten utan gick stilla-tigande sin väg.

Pierre blef öfverraskad, ty det hade han ej väntat sig. Men han mumlade för sig:

»Ja visst, hon blir förnuftig...» Han betraktade fortfarande den dörr genom hvilken Claudine försvunnit. »Hon är ond på mig», sade han för sig. »Det är tydligt... hon ville inte ge mig någon kyss». Därpå började han fundera och blef orolig vid tanken på med hvilken min hans dotter svarat honom. Hvarför såg hon så märkvärdigt allvarsam och sorgsen ut? »Bah, dumheter!» — lugnade han sig — »nycker! Det går öfver!»

Men minnet därpå plågade honom dock och för att repa mod slog han upp ett litet glas brännvin, drack ur det i ett drag och satte sig därpå i sin stora länstol framför elden. Drycken gjorde god verkan. En angenäm värme spred sig genom hans kropp och så småningom var hans oro bortbläst.

»Hon skall snart glömma sin Jean-Jacques», fortsatte han och lutade sig leende tillbaka i sin stol. »Herregud, det är ju ingen dålig människa... tvärtom arbetsam och käck... springer inte efter flickorna och sitter inte timtals på värds huset» — och han slår i ännu ett glas. »Men hvad skall jag göra? Han har ju ingenting, ett litet stycke jord, ingenting vidare, och honom skulle jag gifva min dotter? Jag, den rike mannen? Det vore just vackert!... Nej!... Hon gifter sig med borgmästarens son — det är en mycket hyggelig karl... inte precis så styf här (och han pekar med fingret mot pannan). Men det är likgiltigt!... Till och med desto bättre... ty då är hon herre i huset. Och nu vill jag ej veta af någon motsägelse! Är jag inte husbonden?»

Jo, han var husbonde. Hela huset hörde på när han blott lyfte fingret. Ehuru han hade ett godt hjärta

och var omtyckt af alla, så spelade han dock tyrannen och äfven den minsta befallning utdelade han med en stentorsstämma så att hela huset skakade. Han tillbad sin hustru Marie-Anne och svärmade för sin dotter. Hade det ej varit för hans fåfänga — en stor svaghet hos honom — så skulle han säkert ha hört Claudine's bönen. Men Cornedieux var en person som betydde något. På tio mils omkrets fanns det icke en mera inflytelserik man än borgmästaren... och Pierre ville nu en gång bli hans efterträdare!

Så långt hade han hunnit i sina tankar, när dörren öppnades och hans vänner under högljudt samtal stego in, stampande snön af fötterna.

»God afton, Pierre! ropade de. »Hur står det till? Bra? Ja, här äro vi nu! Det var ett väl-signadt snöväder!»

Tjocka snöflingor hvirflade i munter dans därute och åkrar och vägar blefvo hvita. Endast från de upplysta fönstren föll ett matt sken på snötäcket och gaf det en röd schattering.

Bonden steg upp och gick sina gäster tillmö-



»Ja far, jag hör».

tes. Jo tack, alla mådde bra. Marie-Anne och Claudine skulle genast komma in. Man kunde inte klaga öfver vintern, menade han. Snön vore nödvändig för fälten och landtbruket. Därpå kommo flera gäster. Man förde ett högljudt samtal och väntade bara på det ögonblick, då man skulle sätta sig till bords. Man skulle just slå sig ned vid bordet, när Cornedieux, som kommit sist, plötsligt utropade:

»Men hvar är mademoiselle Claudine? Låter inte hon se sig?»

»Det är sant», sade husets herre och gjorde ett tecken åt sin hustru att gå och söka upp henne.

Marie-Anne gick ut. Man väntade och väntade, men tiden gick och Marie-Anne kom ej tillbaka. Ändtligen stod hon i dörren blek som döden: hon kunde icke finna Claudine. Hon fanns ej i sitt rum, inte i hela huset.

Ett mummel af öfverraskning gick genom rummet. Pierre darrade af ångslan och oro. Han läste i sina gästers ansikten samma tanke som genast uppstått hos honom själf:

»Hon hade flytt sin väg, emedan hon inte ville gifta sig med Cornedieux».

»Hon har flytt sin väg med Jean-Jacques, med Jean-Jacques, som hon älskar!»

Pierre knöt rasande näfven och skrek:

»Åh den skurken, åh den skurken, det var det han ville! Men han skall få sota för det!»

Därpå fattade han sin hatt. Uslingen skulle dö för hans egen hand och Cornedieux skulle hjälpa honom! Denne kände, hur allas ögon voro riktade på honom och försökte lugna den upprörde fadern: »Se så, se så, tänk på hvad ni gör. Ställ bara inte till någon skandal. Jean-Jacques gifter sig med henne och därmed blir det bra!»

»Aldrig!» skrek Pierre utom sig, »aldrig! Hellre vill jag se henne död för mina fötter, och om inte ni vill följa mig, så går jag ensam».

Han ville just öppna dörren, då han hörde röster utanför och när han såg ut genom fönstret, blef han varse flera karlar med facklor. Skuggorna närmade sig långsamt som om de buro något. Pierre hade skräckslagen studsat tillbaka från fönstret . . . han hörde dörren öppnas och tåget kom in i rummet. Det var Claudine, man bar in — död. Hon hade kastat sig i sjön och det var med mycken nöda man lyckats draga upp henne.

Bonden gaf upp ett skri af smärta och förtviflan. I hans ögon lyste vanvettet och med upplyfta armar störtade han medvetlös till marken . . .

Dagen därpå ägde begrafningen rum. I den lilla kyrkan trängdes man vid sorgehögtiden, alla ville ju visa den döda den sista hedern. Fadern hade åldrats tjugo år. Det var med stor möda han kunnat gå den korta vägen till kyrkan.

Han stirrade på kistan, som gömde hans dotters stoft, hvilket man nu skall bära ut på kyrkogården och sänka ned i den kalla, mörka jorden under det tätta hvita snötäcket. Han hörde tyd-

ligt Jean-Jacques snyftningar. Han älskade hans dotter uppriktigt. Om han blott låtit dem få hvarandra! Då hade det varit annorlunda! Han skulle ha fått barnbarn, som klättrat upp i hans knä och hans Claudine skulle ha varit lycklig! Och nu var hon död. — —

Prästen hade slutat sitt tal. Kyrkodörrarne slogos upp på vid gavel. Pierre såg, hur fyra starka män togo kistan på sina axlar och han själf vacklade med sänkt hufvud efter densamma. Han såg, hur ringaren fattade repet för att låta klockan ljuda, men i samma ögonblick hörde han, i stället för de mjuka, klagande ljuden, ett klockslag som träffade hans öra likt en åskknall. Plötsligt försvann allt för Pierre's blickar, kista och liktåg, ja till och med kyrkan. Det var natt rundt omkring! — — —

»God afton, gamle vän!»

Och han for upp från sin länstol, i hvilken han somnat in och gnuggade sig i ögonen. Han såg sig förskräckt omkring. Hans bästa tre vänner hade kommit in i rummet och en af dem hade väckt honom med ett kraftigt slag på axeln.

»Haha! Du har sofvit godt? Hur mår gumman och de små?» Och alla tre gäfvos upp ett hjärtligt skratt.

På en sekund var Pierre åter sig själf. Hade han drömt? Verkligen drömt? — — Som en förryckt rusade han till dörren och ropade:

»Claudine! Claudine!!»

»Här är jag, far», sade den unga flickan och trädde in.

Vid åsynen af dottern, som gick emot honom blek men lugn, blef Pierre utom sig af glädje. Han skrattade och grät samtidigt. Hon lefde! Hans dotter lefde! Han hade drömt! Strålände af glädje slöt han henne i sina armar och kysste henne hjärtligt.

»Ack mitt barn! Claudine, om du visste hvilken ångest jag utstått för dig. Älskar du verkligen Jean-Jacques?»

»Ack ja, far!»

»Gå då efter honom, min dotter! Hälsa honom att jag bjuder honom hit och att jag ger honom min dotter till äkta!»

»O, min far, hvad du är god», utropade den lyckliga Claudine i det hon flög fadern om halsen och kysste honom af allt hjärta.

Efter hvarandra hade de andra gästerna anländt. Man såg genom den öppna dörren det dukade bordet och man förnam en angenäm doft af den stekta kalkonen.

Men när Marie-Anne, Pierres hustru, gladt förvånad kom in och alla voro samlade, vände han sig till de närvarande och sade med sin välkända hotfulla röst:

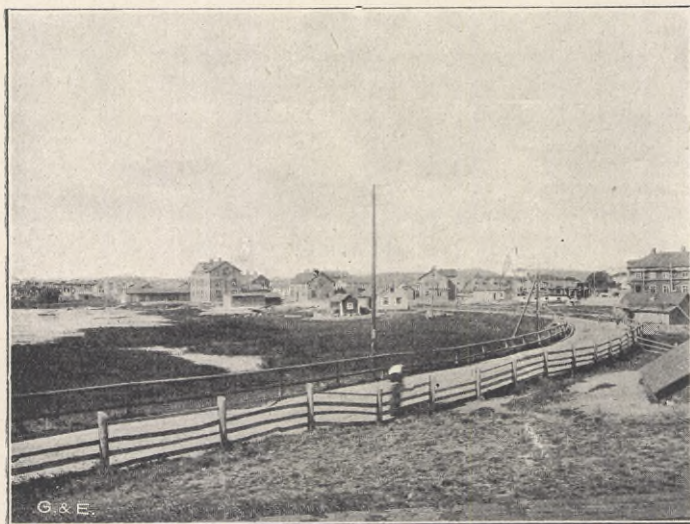
»Ja, hon gifter sig med Jean-Jacques och det inom sex veckor! Jag är herre i mitt hus och tål inga motsägelser!»

NÅGRA BILDER FRÅN BODEN.

Efter fotografier speciellt tagna för HVAR 8 DAG af fotograf Jac. A. Harnesk.

Den 7 maj 1900 blef en glädjedag för hela Sveriges land. Då beslöt Riksdagen byggandet af den viktiga fästning vid Boden, hvilken skall bli ett skydd för Sveriges rikaste och nu för anfall mest blottade landsända. Öfverallt väckte detta budskap tillfredsställelse — främst naturligtvis uti Bodens unga lifskraftiga och för fosterlandets försvar särskildt intresserade samhälle. Här firades beslutet med stora fästligheter.

Boden, som efter Gellivarebanans sammanknytande med det öfriga järnvägsnätet på få år gått framåt med stora steg, räknar nu omkring 3,000 invånare. Att samhället i en ingalunda aflägsen framtid skall som en trygg och rik stad omslutas af den blifvande



lägerplats flyttas från Notviken till Boden och att denna plats blir samlings- och depotplatsen för öfre Norrlands lefvande försvar. Här kommer ock att bli stamorten för fästningens garnison. En liflig byggnadsverksamhet måste alltså att börja med komma till stånd.

* * *

Kring Bodens kitteldal med dess betydelsefulla järnvägsknut ligga flere ungefär jämnhöga berg, af hvilka Degerberget är högst. Där skall ock hufvudfästningen ligga, men äfven kringliggande berg befästas för att hindra en fiende att besätta dem och på dem placera sitt belägringsartilleri.

Ett modernt pansarfort kräver

fästningen är icke för djärft att antaga.

Apropos namnet Boden synas redan lapparne, när de gäfvor orterna däruppe deras benämningar, ha ansett platsen för ett lyckosamt och välsignadt ställe. Dess namn på lappska är nämligen »Suddis», hvilket betydelse visst icke är så ful som det låter i svenska öron! Det betecknar endast ett ställe där det alltid är »godår» i den bemärkelsen att »vattnet under bron icke fryser». Och nu fröjdas allt Boden öfver att de goda åren skola komma på allvar.

En omedelbar följd af fästningsfrågans lösning torde bli bl. a. den, att Norrbottens regementets och beväringens



gifvetvis helt andra och väldigare försvarsresurser än forna tiders fästningar. Verkliga berg af beton måste för oerhörda kostnader uppmuras, men om man — som förhållandet är vid Boden — redan har berget uppfördt af naturen, så inbesparas däri- genom stora summor, omkring hälften af anläggningskostnaden för ett pansarfort på en jordhöjd. Gråbergets sidor afsprängas, så att de blifva omöjliga att bestiga för fiendtligt infanteri. I bergets inre utspränger man förrådsrum och bostäder för besättningen. Ofvan jord synas af en sådan fästning blott de vridbara pansartornen, i hvilka kanonerna placeras. Träffar en fiendlig kula eller t. ex. en dynamitladdning, nedsläppt från en fiendlig luftballong, icke just ett af dessa pansartorn, så gör den nog ingen skada, ty gråberget tål vid stöten!

Nere vid bergets fot ligger emellertid en »död» yta, som icke kan bestrykas af fästningens kanoner eller af infanterield från densamma. Här skulle fienden sålunda kunna fatta posto. Det är därför,



som en modern fästning alltid består af flere fort i en gördel, hvilka ömsesidigt skydda hvarandra. Det är dels af denna orsak som alla bergen rundt Boden måste befästas — dels naturligtvis äfven därför att fienden skall hindras att placera sina kanoner där.

EN RYSK SÅGFILARE.



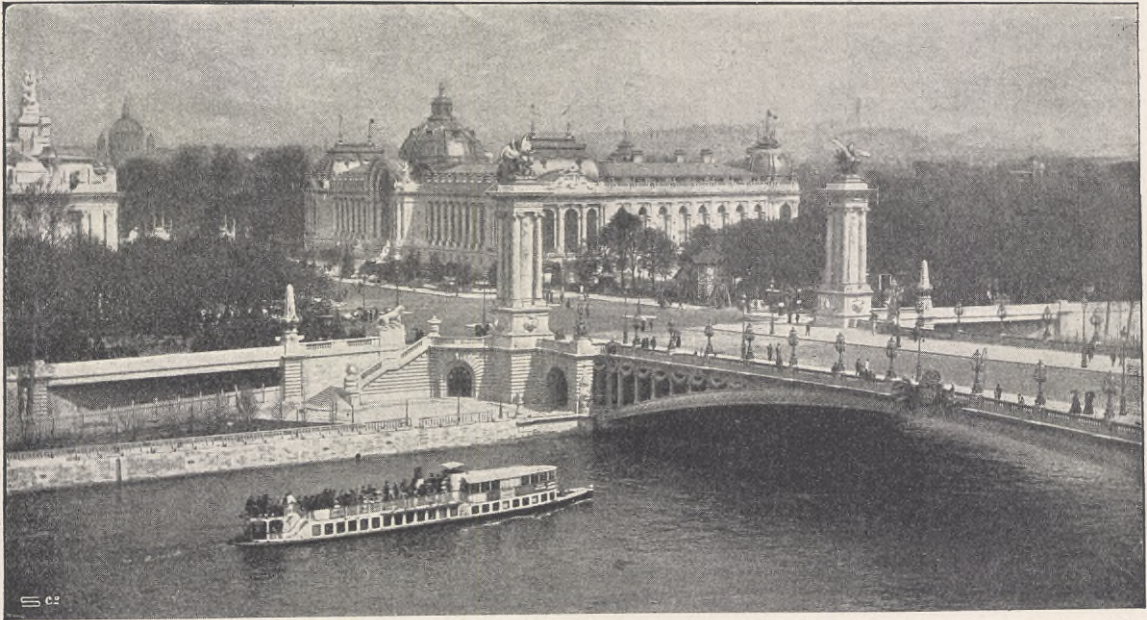
»En händelse som ser ut som en tanke!» Så tänker Ni möjligen, ärade läsare, — med rätt eller orätt — när omedelbart på bilderna efter Bodenfästningen följer porträttet af en af de mycket omtalade och på vissa håll mycket misstänkta ryska sågfilarne, som på senare tider gästade vårt land.

Bilden, som insändts till HVAR 8 DAG från en intresserad läsare, visar en ung man med nästan typisk rysk fysiologi. Uppnåsan, ansiktsdragen för öfrigt och den grofva figuren tyda emellertid näppeligen på någon förklädd officer. Han har tydligen inte heller varit rädd för att bli misstagen för spion och behandlad därefter — ty den gode Ivan eller Dmitri eller Vassil i ser i sanning ganska lugn och ärbar ut! Hans yttre skvallrar endast om ett visst välmående, hvartill säkerligen de båda matborden i rummet ha stor skuld. Som man vet lär förtjänsten på sågfilning vara ganska god. Det har uppgifvits att en person kan förtjäna bortåt 10 à 12 kronor om dagen när orterna äro väl bebyggda. Men nog kan man tycka, att de pängarne hellre borde hamna i våra landsmäns fickor.

Talet om att dessa filare skulle vara spioner har förskaffat dem en viss ryktbarhet. Aldrig drömde väl denne ryske landtpojke att han skulle hedras med ett stort porträtt i Sveriges elegantaste illustrerade tidning. Bara han nu går igenom censuren i Finland!

VYER FRÅN VÄRLDSUTSTÄLLNINGEN.

Från HVAR 8 DAGS Paris-korrespondent.



VARLDSUTSTÄLLNINGEN: Konstpalatsen med parti af Alexanderbron.

De bägge konstpalatsen, det stora och det lilla, eller som de också efter sina arkitekter kallas, Palais Deglance och Palais Girault, äro som

bekant de enda af alla byggnadskonstruktioner för världsutställningen, hvilka äro afsedda att öfverleva densamma.



VARLDSUTSTÄLLNINGEN: Under Eiffeltornet.

Vår första bild visar oss det stora palatset, ett stycke af det lilla samt ett parti af den nya, vackra Alexanderbron.

Meningarne ha varit delade angående det förra palatset. Kanske icke utan skäl har man funnit det för lågt i förhållande till sin kollossala massa och det starkt upphöjda glastaket påminner om ett jättelikt orangeri eller en af kontinentens stora järnvägsstationer.

det öfver detta sig höjande Electricitetspalatset (Bild 2). Som en jättelik skildtvakt reser sig Eiffeltornet öfver världsutställningen och när mörkret inbryter, strålar från dess topp en enorm elektrisk bågglampa lik en blänkfyr, synlig öfver snart sagdt hela Paris.

Vår tredje bild visar ett stycke af nationernas gata med några af de utländska paviljongerna. Man har här tillfälle att se, hur *verkligen*



Norge.

Tyskland.

Spanien.

Monaco.

Sverige.

Rumänien (kupolen).

VARLDSUTSTÄLLNINGEN: Ett stycke af »Nationernas gata».

Det mindre palatset erkännes däremot allmänt för att vara ett mästerverk.

Båda äro konstruerade i style Louis XVI och med deras uppförande ha världsutställningens organisatörer haft till syfte »att på 20-seklets tröskel uppresa ett monument till ära för den franska konsten».

En af de vackraste vyerna på utställningen har man, om man från foten af Eiffeltornet blickar fram öfver Marsfältets breda, med hvita palats garnerade Esplanad upp emot Vattenslottet och

bra vår svenska paviljong gör sig bredvid sina närmaste grannar, Monacos med sitt gamla medeltidstorn, Spaniens lägre men massiva kastilianska palats och Tysklands höga renässanspalats med detaljer såväl från Nürnbergs ålderdomliga patriciska borgarhus som från Berlins och Münchens moderna arkitektur. Längst till vänster se vi Norges paviljong i äkta norsk fjällstugustil och i fonden till höger den runda kupolen på Rumäniens byzantinska katedral.

Ralph.

JOHANNE DYBWAD.

Dramatiska teatern har under ett par veckor i maj bjudit på ett synnerligen intressant gästuppträdande — af den unga framstående norska skådespelerskan fru Johanne Dybwad från Nationalteatern i Kristiania. Gästspelet började med Drachmanns tvåaktsskådespel »Dansen på Koldinhus», samt andra akten i Björnsons »Geografi och kärlek». Föreföll hennes uppträdande i det förrastycket mindre intressant, så tog den rikt begåfvade konstnärinnan en lysande revanche som Helga i det senare. I denna roll grep hon i ett nu publikens varma sympatier, hvilka hon ock utan tvifvel skall behålla och ytterligare öka under sitt besök.

Af fru Dybwads mera framstående roller, i hvilka hon i Kristiania firat stora triumfer, må nämnas Nora i »Ett dockhem», Hedvig i »Vildanden», Hilde i »Byggmästar Solness», Paula i »Tanqueray's andra hustru», Emma i »Stulen lycka», Sara i »Lystige Koner» m. fl. Hon är utrustad med en sällspord intelligens, en förmåga af nyansering och ett poetiskt djup, som måste väcka beundran, ej mindre än hennes yttre fägring och behag.

Fru Dybwad är dotter till skådespelaren M. Juell, och hans maka, sedan fru Reimers. Hon föddes 1867 och är sedan 1891 i äktenskap förenad med hnjesteretsadvokat O. Dybwad.



Foto. L. Forbech, Kristiania.

Fru Johanne Dybwad.



Foto. Steen-Möller, Göteborg.

Tore Svennberg som d'Artagnan.

EN TREFLIG MUSKETÖR.

Dumas' odödliga »De tre musketörerna» ha under det gängna spelåret i dramatiserad form givits af dir. Ranft å Svenska teatern i Stockholm och Stora teatern i Göteborg. Det var ju tydligt att många generationers ungdomsminnen skulle vakna upp vid tanken på bokens fyra hjältar, Atos, Portos, Aramis och d'Artagnan, hvilka icke ens den moderne ynglingen, så blaserad han än vill vara, kan rycka på axeln åt. Och vi »äldre» — hur begärligt upplifva vi icke hägkomsten af dessa personer och händelser, hvilka vi för 20, 30, 40 år sedan slukade med skolgossens friska aptit!

Främst bland de spelande i den liksom alltid stympande dramatiseringen måste man sätta hr *Tore Svennberg*s d'Artagnan: en riddare så *sans peur et sans reproche*, så på en gång sorglös och ädelsinnad, demokratiskt godlynt och förnämt stolt. En blick på bilden, hvilken nästan gör intryck af tafla, kan gifva den som icke haft tillfälle se den högst roande prestationen en mycket god idé om den populäre skådespelarens later och trefliga humör som den oförgätlige gascognaren d'Artagnan.

ERNST BECKMAN OCH HANS VILLASTAD.

BILDER FRÅN DJURSHOLM.

Den 10 d:s fyllde direktör *Ernst Beckman* 50 år. Samtidigt drager han sig tillbaka från den post hvilken han under en följd af år innehaft som verkställande direktör i Djursholms aktiebolag. Det sätt hvarpå dir. Beckman fyllt sitt värf att på den natursköna platsen skapa en modern villastad är ett vackert vittnesbörd om den å flere helt andra områden flitigt verksamme mannens mångskiftande begåfning och duglighet. Djursholms utveckling har under hans ledning gått med jättsteg och dir. Beckman kan nu med glad stolthet skåda tillbaka på hvad han utrett. Alla de som funnit vackra hem härute äro de första att erkänna hvad dir. B. gjort. Djursholms societet frambar och på födelsedagen sin varmt kända tack till halfsekelsjubilaren.

Naturligtvis blef han likaså föremål för tacksam hyllning från de politiska, publicistiska och pedagogiska kretsar, inom hvilka han under sitt lif har verkat med outtröttlig energi, känd duglighet och erkänd talang. På hans 50-årsdag upprepades och från många håll den ofta uttalade önskan att Ernst Beckman skulle än en gång återupptaga sitt arbete å det kulturella och literära



Direktör Ernst Beckman.

området, där ju hans plats framför allt är och där han kan verka såsom få till mångas fromma.

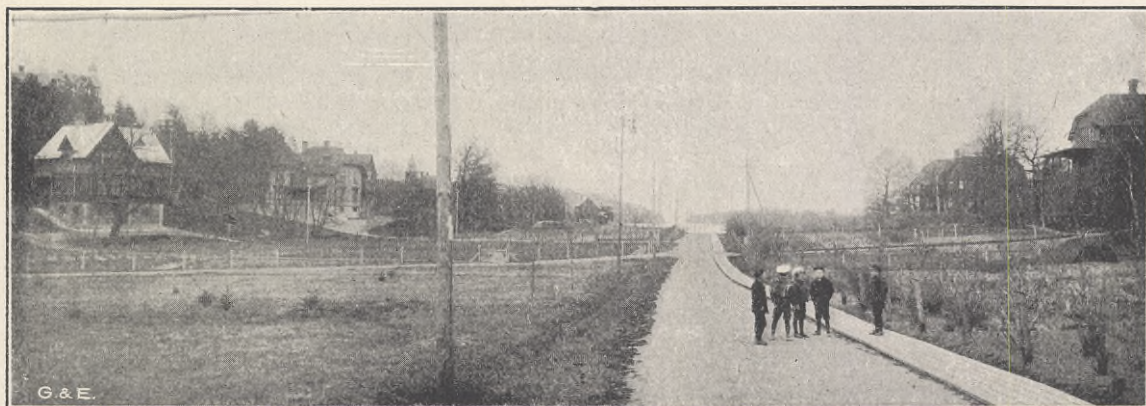
* * *

Vägen från Stockholm till Djursholm hör till de vackraste i hufvudstadens omgifningar, vare sig man väljer att fara med den elektriska spårvägen, med vagn eller sjöledes. Den förstnämnda för oss på mindre än en halftimme från hufvudstaden till denna grönskande förstad »mid i naturens sköte, bland väldiga ekar, vid stranden af glittrande fjärdar». Ej mindre än bortåt ett 50-tal tåg om dagen förmedla nu kommunikationen dit och därifrån — för nio år sedan ansågos de nio tågen i hvardera riktningen för något storartadt.

Från spårvägen har man en god utsikt öfver de ekkransade kullarne, med slottet i bakgrunden:

»Det ständar ett slott vid Östersjö,
Dess murar skina,
Och fastlandsstränder och skärgårds-ö
Det kallar för sina,
Sin skatt af fiskarnes lekar
Det hämtar ur glimmande vik,
Och under knotiga ekar
Är skogen på högdjur rik.»

Så börjar Carl Snoilsky sin dikt »Djursholm», i hvilken han målar den vackra taflan af slottet och egendomen i deras storhetstid. Enligt sägen skall



Vy från Djursholm.

det vara Nils Eskilsson Banér — hals-
huggen 1520 af Kristian Tyrann —
som förlagt Djursholms slott till dess
nuvarande plats.

Bland andra taflor som möta ögat
må nämnas Ekeliden, Viktor Rydbergs
vackra hem, samt utsikten öfver ham-
nen och den täcka ön Samsö med
slottsarkitekten Fredr. Lilljekvists villa.

Man bör icke försumma att en
vacker sommardag fara sjövägen ut
till Djurholm. Färden tar en timme,
men är en högst angenäm resa. Man
går ombord vid Karl XII:s torg och
båten kilar fram genom stora segel-
leden förbi Blockhusudden och in i
lilla Värtan, vidare genom Lidingöbro
förbi Djursholms granngård, det af
Snoilsky besjunga Skärvik, där skal-
den ibland tillbringat sina somrar.



DJURSHOLM: Dir. E. Beckman på sin villa Arlaryd.



DJURSHOLM: Arkitekt Lilljekvists villa å Samsö.

De många hem som blifvit byggda
ute vid Djurholm under den korta
tiden af ett tiotal år äro det bästa
beviset på att planen till anläggande
af en villastad just här var riktig.
Genom svårigheter af olika slag har
företaget gått segrande. Nu står det
där lifskraftigt och beundradt, till deras
heder hvilka insatt energi och krafter
för detsamma — främst dir. Ernst
Beckman, som för all tid bundit sitt
namn vid vår första stora villastad.

Det är naturligt, att ett sådant
samhälle som detta skall utöfva allt
större dragningskraft på personer,
hvilka vilja bo så godt som i hufvud-
staden men för sin hälsa, för barnens
skull eller af andra orsaker under
hvilans timmar föredraga lugnt landlif
framför storstadslifvets buller.

HÅLAHULTS LUNGSOTS-SANATORIUM.

Dessa båda för HVAR 8 DAG tagna vyer
visa huru pass färdigt det mellansvenska
sanatoriet, vid Hålahult i Nerike, nu är. Som sy-

nes, äro alla yttre arbeten i det närmaste fullt bordade.
Inredningen göres i ordning under den närmaste
tiden och sanatoriet torde kunna öppnas i juli månad.



Doktors villa.



Sanatoriet.

GULDTÖRSTENS OFFER.

Af S. H. MERRIMAN.

Öfversättning för Hvar 8 Dag.

I hvarje nummer lämnas ett kort sammandrag af följelöngens innehåll allt ifrån dess början.

I första kapitlet omtalas professor von Holzens i Haag besök hos en döende, af hvilken han koper för tusen gulden ett dyrbart recept. När den sjuke dragit sin sista suck, stoppar professorn pängarne tillbaka i sin plånbok. I andra kapitlet sammanträffa den från Indien som segrande hjälte återvändande major White och en gammal bekant till honom, Tony Cornish, en modärn man ur societeten. De följäs åt till den senares onkel, lord Ferriby, där de finna husets unga dotter, miss Joan, strängt upptagen med arbete för ett välgörenhetsföretag till fromma för manufakturistbiträden. Miss Joan omtalar lordens senaste välgörenhetsprojekt, en stor internationell affär med mål att lindra malgamitarbetarnes svåra lott. Vid en »at home», hos Ferribys framlägger lorden i tredje kapitlet sin plan. Som medlemmar af direktionen antagas med acklamation lorden, Tony Cornish, major White, upphofsmanen till projektet mr Percy Roden och professor von Holzen.

I fjärde kapitlet gör en enka mrs Vansittart i det gamla diplomathotellet »Vieux Doelen» i Haag bekantskap med mr Percy Roden, för hvars projekt hon visar sig lifligt intresserad. Detsamma går ut på att samla alla malgamitarbetare och bygga en fabrik åt dem, i afsikt att förse hela världen med malgamit, ett för papperstillverkningen oundgängligt ämne. Fabriken skall förläggas till dynerna i Holland.

Femte kapitlet beskriver malgamitarbetarnes ankomst dit med Cornish som vägvisare. Cornish sammanträffar här med Roden och båda företaga en inspektion af fabriken och bostäderna. De förevisa inrättningen för en mängd inbjudna tidningsmän, hvarpå Cornish följer med hem till Roden, där de mottagas af dennes syster.

I sjunde kapitlet läses en interiör af malgamitkontoret i London, där Cornish och lorden sköta »affärerna». Där afhållas äfven små soiréer, vid hvilka en ung mr Rupert Dalkyn och en enkfru, mrs Courteville, voro bland de mera aktiva gästerna.

Efter ett sammanträffande mellan miss Roden och mrs Vansittart i dennes hem följer en scen från malgamitkolonien. Roden och Holzen äro närvarande vid en malgamitarbetares dödsbädd.

I nionde kapitlet mötas hos mrs Vansittart miss Roden samt hrr Cornish, Roden och von Holzen. Därpå vidtager ett direktionssammanträde för malgamitbolaget med lord Ferriby som ordförande. Man beslutar sätta företaget på aktier, hvaraf hvarje arbetare får en. — Cornish och mrs Vansittart sammanträffa på en morgonpromenad i Haag, hvarvid hon slugt försöker utleta hans hjertas hemlighet. — Därpå träffa vi Cornish på besök hos en rik City-man, mr Wade, på dennes landställe. Hans dotter Marguerite har hämtat Cornish vid stationen. Mr Wade erbjuder Cornish sin dotters hand, men denne säger nej, hvarpå mr Wade börjar en skarp kritik af malgamitföretaget, hvilket han afslöjar som ren affärsvindel och tillråder Cornish att aldeles lämna. Denne meddelar sig med major White och de söka öfvertala lord Ferriby att ge det hela på båten, men förgäfvets.

Därpå uppvakta en komité af pappersfabrikanter lorden och yrka på nedläggandet af malgamitaffären — allt lika förgäfvets. Mrs Vansittart och mr Roden sammanträffa på en morgonrid i Haag. Han förleades af sin kärlek att låta henne följa med inom malgamitverksområdet. Holzen kommer emellertid dem till mötes och förhindrar på föregifna skäl, att mrs Vansittart — som har att hamnas sin mans död på Holzen — får den önskade inblicken i förhållandena vid fabriken.

Cornish kommer på ett kafé i Haag i samspråk med ett par malgamitarbetare, som afslöja en del detaljer från verken. Den ene gör han ett erbjudande att skaffa honom en bättre ställning, men anbudet afböjes. Cornish passar på att möta Dorothy Roden i afsikt att tala om malgamitaffären och hennes bror, men börjar med en kärleksförklaring. Slutet blir hennes jaord, hvarpå Cornish begifver sig till malgamitkontoret för att där afslöja von Holzen i Rodens närvaro. Här begär han att få veta hur malgamitstillverkningen tillgår. Roden lämnar honom ensam med Holzen, som under föregifvande af att vilja visa experimentet hämtar in en mängd kärl, innehållande giftiga gaser. Han ställer omärkligt om, att gaserna kunna strömma ut, och skyndar sin väg efter att ha låst dörren, lämnande Cornish att förgiftas i det trånga rummet. Denne lyckas emellertid behålla medvetandet och rädda sig undan Holzens hämnd.

Vid ett sammanträffande kort därpå med mrs Vansittart får han veta att hon har uppgjort en plan mot Holzen i afsikt att åtkomma malgamitreceptet. Det förvaras i kontorets kassaskåp, till hvilken hon skaffat sig en nyckel. Just som hon fått fatt i det värdefulla papperet, öfverraskas hon af Holzen. En kort brotning uppstår, och hon måste återlämna papperet. De samtala om Holzen. Mrs Vansittart och miss Roden upptäcka, att H. gjort en komplot mot Cornish. De tillskrifva major White, som skyndar till dem från England. Malgamitarbetarnes öfverfall mot Cornish misslyckas, tack vare White's vaksamhet och Cornish's sinnessnärvaro. Majoren sammanträffar dagen därpå på hotellet med Marguerite Wade, bankirens dotter, och mr Wade själf, som anländt till Haag för malgamitaffärens skull. På väg till besök hos miss Roden stöter hon i »skogen» på Holzen — hennes lärare i kemi i pensionen i Tyskland. Han håller på att lära sig malgamitreceptet utantill.

I nästa kapitel inträffar lord Ferriby i Haag för malgamitaffärens skull. Roden återkommer samtidigt från en affärsresa till Utrecht. Han får ett besök af Holzen, som lärt sig malgamitreceptet utantill och nu i miss Rodens närvaro bränner upp detsamma. Sedan han gått, ber miss R. brodern att upphöra med malgamitaffären såsom varande svindel. Han vägrar och förberär som skäl att han måste bli rik för att kunna gifva sig med mrs Vansittart.

Mr Wade, Cornish och major White göra därpå ett besök i fabriken för att taga del af böckerna. Sedan detta är gjordt, framställer Roden ett förslag till Holzen och Roden att öfverlämna fabriken, för att läggas ned, mot en större andel i vinsten, hvaraf rätten skulle användas till pensionering af malgamitarbetarne och underhåll af de dödas enkör och barn. De svara båda bestämt nej. Lord Ferriby får därpå en inbjudan till ett allvarligt möte med den förut omnämnda komitén af pappersfabrikanter.

(Forts. från n:o 34).

»Dessa affärsmän», sade lorden ofta, »få lätt så trånga vyer».

Och för att kunna styra rak kurs här i lifvet är det i sanning nödvändigt att ej se vare sig åt den ena eller den andra sidan.

Nu återstod major White om hvilken lord Ferriby fått en högre tanke, sedan lyckan kallat denne simple soldat att taga säte bland det brittiska samhällets afgudar. Ty ingen än oemottaglig för tillfredsställelsen af att kalla en firad person vid hans förnamn. Majoren hade länge beundrat miss Joan på sitt enfaldiga sätt — så att säga från andra sidan af rummet. Men hvarken lord eller lady Ferriby hade uppmuntrat detta tysta frieri. Joan var, teoretiskt sedt, en af dessa flickor, om hvilka det heter, att »hon kan få hvem hon vill», men hvilka — såsom en hvar säkerligen varit i tillfälle att iakttaga — vanligen sluta med att icke alls blifva gifva. Hon var vacker och omtyckt och umgicks i de bästa kretsar. White hade varit till stor nytta för lord Ferriby, alltsedan malgamitaffärens startande. Han var ej så där obe-

hagligt skarpsynt som Tony Cornish. Han var en förträfflig boxare vid kritiska tillfällen. Ända ifrån deras ankomst till Haag hade Joan och hennes far funnit att majoren var ett nästan nödvändigt element i deras lif, och nu fann lord Ferriby helt plötsligt, att denne man i själfva verket var den enda person, till hvilken han kunde vända sig för att erhålla råd eller stöd.

»Man får ej antaga», sade lord Ferriby, fullt öfvertygad om att med blotta ord kunna möta alla svårigheter — »man får ej antaga, att Holzen skulle vilja handla i rak strid mot majoritetens önskan».

»Holzen», svarade majoren, »sitter med tusan så goda kort».

Efter lunchen begåfvo de sig tvärs öfver Toornofield till Hôtel des Indes, där de funno en hel del herrar redan samlade omkring ett bord i en mindre salong. Mr Wade lyste genom sin frånvaro. Han satt kvar i hotellträdgården och njöt af en förträfflig cigarr.

»Kommer ni med på dansen?» hade majoren

frågat med en böjning på hufvudet i riktning mot Hötél des Indes.

Men mr Wade ämnade sig ut på en åktur med Marguerite.

Tony Cornish var där emellertid, och majoren kände dessutom igen två pappersfabrikanter, som han sett förut. Den ene var en stridslysten, rödhårig, bredaxlad man med ett ilsket utseende och ordet »radikal» tydligen skrivet i hela sin person. Den andre hade ett saktmodigare sätt och tunna askgrå mustascher. Majoren nickade vänligt. Han hade ett svagt minne af, att han erbjudit sig att slåss med dessa båda herrar antingen på en gång eller hvar för sig, i trappuppgången till det lilla malgamitkontoret i Westminster. Och man kunde märka en svag blinkning bakom monokeln när han hälsade på dem.

»God morgon, Thompson», sade han. »Hur står det till, Mac Hewlet?» — Ty han glömde aldrig ett ansikte eller ett namn.

»Min tanke är» . . . började mr MacHewlet, men hans tanke dog en naturlig död vid anblicken af en verklig lord, och han reste sig upp med en bugning. Mr Thompson förblef sittande på ett i ögonen fallande, utmanande sätt. De öfriga personerna i sällskapet voro af olika utseende och nationalitet, och en af dem — en fransman med skarpa, svarta ögon och ett välvårdadt skägg — tycktes genom en tyst öfverenskommelse vara deras erkände ledare. Till och med den framfusige mr Thompson tycktes villig att hålla sig bakom honom och gaf genom ett tecken tillkänna, att den inträdande vore lord Ferriby samt att han nu borde stå upp och krossa honom.

Lord Ferriby tog den stol, som man lämnat åt honom vid öfre änden af bordet. Han såg sig omkring men mötte inga vänliga blickar.

»Vi hafva just sagt, mylord», sade fransmannen på felfri engelska och med det taktfulla behag, som utmärker hans nation, »att vi alla varit offer för en olycklig kedja af missförstånd. Hade upphofsmännen till detta stora välgörenhetsföretag tagit en eller annan af oss pappersfabrikanter till råds, innan de inrättade fabriken i Scheveningen, skulle mycket obehag hafva kunnat afvändas, många lif hafva sparats. Men ack! sådana obetydliga personer som vi voro förmodligen helt okända af er. Men skadan är en gång skedd, och nu måste vi sysselsätta oss med framtiden, icke sant, mina herrar?»

Lord Ferriby bugade sig nådigt, under det mr Thompson otåligt rörde på sig i stolen.

»Min tanke är . . .» började åter mr MacHewlett med sin mest klagande röst, hvilken väckte en så plötslig och allmän uppmärksamhet, att han alldeles blef bragt ur fattningen — »att mylord behöfver tydligare språk än så», mumlade han hastigt och satte sig ned med en ängslig blick på handlingens man, major White.

»Ett missförstånd har lyckligtvis blifvit undanröjdt», sade fransmannen, »genom vår vän — om monsieur tillåter mig säga så — vår vän, mr Cornish. Af denne herre hafva vi inhämtat, att direktionen för malgamitföreningen såsom välgörenhetsinrättning ingalunda är öfverens med dem som sköta fabriken i Scheveningen, att denna välgörenhetsförening på det högsta förkastar sina tjänstemäns åtgärd att tillverka malgamit enligt en metod, som på grund af dess lifsfarlighet blifvit af humanitära skäl liksom genom en tyst öfverenskommelse öfvergifven sedan långa tider tillbaka; att

förvaltarne af malgamitfonden icke äro delaktiga i den ring, som bildats för denna vara och icke önska komma öfver monopol å densamma samt ogilla försäljningen af malgamit till ett pris, som redan stängt ett par mindre pappersbruk och förlamat pappersmarknaden öfver hela världen.»

Talaren slutade med en bugning för Cornish och satte sig.

Alla sågo på lord Ferriby utom major White, som noga granskade en gäspenna med den närsyntes hela omständlighet. Lord Ferriby såg tvärs öfver bordet på Cornish.

»Lord Ferriby», sade Cornish, utan att resa sig från sin stol och stadigt mötande sin onkels blick, »skall utan tvifvel i allo bekräfta hvad monsieur Creil yttrat.»

Men lord Ferriby hade ingalunda infunnit sig i någon sådan afsikt. Han hade med hela sin rika erfarenhet intet begrepp om ett sammanträde af rent kommersiell natur som detta. Hans publik hade hittills varit en salongspublik. Han var van vid en blomsterprydd estrad, från hvilken han framförde sina blomstersmyckade fraser för lättörda åhörare af båda könen. Här i mötessalen å Hötél des Indes funnos inga blommor, och dessa män, som han såg framför sig, voro ej af den lättörda sorten. De voro tvärtom rättframme och försägnade affärsmän, hvilka på Cornish's kallelse sammankommit från olika delar af världen för att på ett rättfram och beslutsamt sätt möta en kris. De hade endast tanke för sina balanskonton och ej för det faktum, att de höllo i sina händer hundrade, ja tusende mäns, kvinnors och barns lif. Monsieur Creil ensam, den skarpögde fransmannen, hade oinskränkt myndighet öfver tre tusen personer — gifte män med familj — men han nämnde icke detta faktum. Och det är förvisso en börda att somna med om aftonen och vakna med om morgonen — ansvaret för, låt oss säga, nio tusen människolif.

Lord Ferriby teg under några minuter. Cornish gaf akt på honom från andra sidan bordet. Han visste, att hans onkel ej var något dumhufvud, ehuru hans visdom endast var en världsmans ytliga visdom. Skulle lord Ferriby i tid inse situationens allvar? Det var någonting osäkert i den store mannens blick, hvilket plötsligt gjorde Cornish ängslig. Slutligen reste sig lord Ferriby långsamt och höll det kortaste tal, han någonsin i sitt lif framfört.

»Mina herrar», sade han, »jag ber att få bekräfta, hvad som nyss blifvit yttrat.»

Då han åter satte sig, lätt Cornish undfalla sig en djup suck af lättnad. Men i ett nu var mr Thompson på fötter, med det röda ansiktet upp-tändt af demokratisk vrede.

»Det här duger inte», skrek han. »Låt det bli ett slut på tomt prat. Här måste föras rent språk.» Det var icke lord Ferriby utan Tony Cornish, som reste sig upp för att möta detta anfall.

»Om ni vill sitta ned och hålla er lugn, skall ni få höra rent språk, och vi kunna då öfvergå till affärerna. Men om ni ej gör någotdera delen, kommer jag att visa er på dörren.»

»Ni?»

»Just jag», svarade Tony.

Och någonting, som mr Thompson ej själf förstod, förmädde honom att utan ett ord återtaga sin plats. Fransmannen log och fortsatte sitt tal, där han nyss slutat.

(Forts.)

VECKANS PORTRÄTT-GALLERI

Under denna rubrik återgifver HVAR 8 DAG fotografier af personer, hvilkas drag af en eller annan anledning äro af aktuellt intresse. Vi äro tacksamma för våra ärade läsares medverkan till fyllande af denna afdelning och ersätta med största nöje eventuella kostnader.

Två svenska sjuksköterskor i kriget.

Det var ej längesedan vi återgäfvö porträtten af en del svenskar, som på boernas sida fallit uti Transvaalkriget. Äfven svenska kvinnor ha aktivt stått på deras sida i striden.



Elin Charlotta Lindblom.

Två unga systrar, fröknarne Elin Charlotta och Anna Sophia Lindblom, ha som sjuksköterskor verkat i boernas led. Vid Cronjes kapitulation blefvo de tillfångatagna af engelsmännen, men befinna sig enligt sedan ingångna underrättelser åter på fri fot.



Anna Sophia Lindblom.

Fröknarne Lindbloms föräldrahem är Tornby i S:t Lars socken

strax utanför Linköping. En broder till dem var den bekante läkaren Frans Petter Lindblom, som för en tid sedan afled i Transvaal.

En framstående officer.

Den 25 maj fyllde öfversten och chefen för K. Första Svea Artilleriregemente *Salomon Gottschalk Alfons Geijer* 50 år.

Öfverste Geijer är en synnerligen dugande militär och en af våra främsta artilleriofficärer. Han har ock gjort en lika hastig och lysande som berättigad kar-



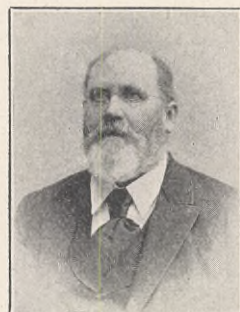
rier. Som major vid K. Vendes Artilleriregemente var han chef för artilleristaben. När K. Andra Göta Artilleriregemente bildades blef öfverste G. 1895 dess förste chef. Tre år därefter ställdes han i tēten för vår främsta artillerikår.

Med framstående militära egenskaper förenar öfverste Geijer stor personlig älskvardhet. Han är också högt aktad och uppriktigt afhållen i vida kretsar.

A. E. Almén. †

Den 7 dennes afled en af Jönköpings mera framstående affärsmän Artur Elof Almén i en ålder af 63 år.

Almén var född på Oroust. Han kom redan vid 19 års ålder till Jönköping. Här grundade han fyra år därefter specerifirman Almén & Busck, hvilken upparbetades till den ledande inom branschen. En mängd ofteliga och enskilda uppdrag togo emellertid under årens lopp



hans tid allt mer i anspråk, hvarför A. 1893 utträdde ur firman.

Arbetsam som få och med en sällspord duglighet ägnade han sig åt de värf, för hvilka den duglige köpmannens krafter tagits i anspråk. Han var stadsfullmäktig och insattes i en mängd kommunala styrelser och nämnder. När riksbanken öppnade afdelningskontor i Jönköping invaldes han i dess styrelse och kvarstod i denna befattning till sin död. För utvecklingen af stadens kommunikationer verkade han nitiskt och bl. a. är den utveckling stadens handelsflotta nått till stor del hans verk. Såsom dels hufvudredare för det nu upplösta Jönköpings förenade ångfartygsaktiebolag, dels verkställande direktör för ångfartygsaktiebolaget »Ran» inlade han stora förtjänster för att bibehålla trafiken på Stockholm och Göteborg till fartyg hemmahörande i Jönköping.

De närmastes sorg delas af många, som i umgänge med den värfaste mannen äfven lärt värdera hans egenskaper som enskild person.

J. P. Nyström. †

I Karlstad afled natten till den 1 d:s fabrikören J. P. Nyström, 60 år gammal.

N. började i Östra Fågelviks socken att i mindre skala tillverka musikinstrument och var en af de förste i hela Skandinavien, som tillverkade orgelharmonier. Kort efter stadens brand 1865 flyttade han till Karlstad, där han genom omtanke



och träget arbete dref upp sin instrumentfabrikation till ett betydande omfång. Hans orglar hafva fått en vidsträckt marknad och letat sig väg till vidt aflägsna trakter. Under de senaste åren har den Nyströmska fabriken utvidgats att äfven omfatta pianofabrikation. Fabrikör N. var inom sitt fack synnerligen skicklig och har därinom gjort åtskilliga sinnrika uppfinningar.

I sitt enskilda lif var den af lidne en godhjärtad och välvillig man, hjälpsam och vänsäll.

H. S. Cederschiöld. †

Icke alldeles oväntadt kom den 15 maj budet att f. d. rektorn vid Växiö högre allmänna läroverk dr Henrik Samuel Cederschiöld hädankallats. Den i sin krafts dagar så duglige skolmannen och kommunalt verksamme medborgaren hade på senare tiden varit ganska sjuklig. Hans bortgång sörjes af många och hans minne skall länge lefva älskadt och äradt.

Rektor C. var född 1824 i Lekaröds prästgård i Kronobergs län och son af prosten och kyrkoherden Kasper Haqvin Cederschiöld och hans maka Helena

Sofia Ingelman. Han blef 1848 student i Lund och aflade 1847



filosofie kandidatexamen samt promoverades kort därefter till filosofie doktor. Därpå ingick

han på lärarebanan och blef 1849 lärare i främmande lefvande språk vid Växiö gymnasium samt 1859 lektor i ämnet vid Växiö högre allmänna läroverk. Under åren 1875—1892 var han rektor vid detsamma. År 1892 tog han afsked från läroverkets tjänst och promoverades 1897 till filosofie jubeldoktor.

Rektor Cederschiöld var mycket afhållen af sina lärjungar samt åtnjöt anseende såsom en skicklig lärare. Under åren 1853—1857 var han redaktör för »Nya Växiöbladet». Han var varmt intresserad af och deltog lifligt i stadens angelägenheter.

Som skriftställare har han gjort sig bekant som flitig öfversättare till vårt språk, i synnerhet af arbeten af religiöst innehåll.

EN JUBELDAG I LONDON.

BILD FRÅN KRIGET. (Original för HVAR 8 DAG.)



När »The Naval Brigade» efter Ladysmiths undsättning återvände till London den 6 maj blef den föremål för det mest storartade mottagande. Man har icke bevittnat så stormande ovationer sedan drottningens jubileum. Lefveropen för *the handy men of Ladysmith* voro bedöfvande.

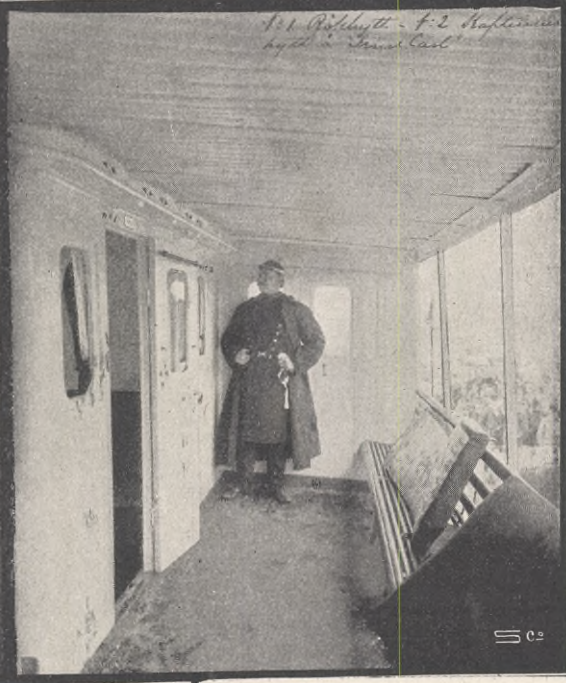
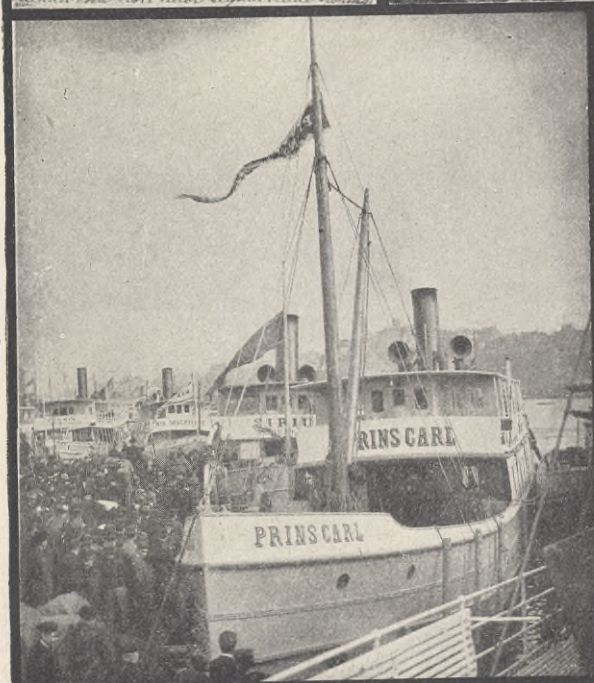
Den dödade
kapten Rönngren.

ILLGÄRNINGEN PÅ MÄLAREN.

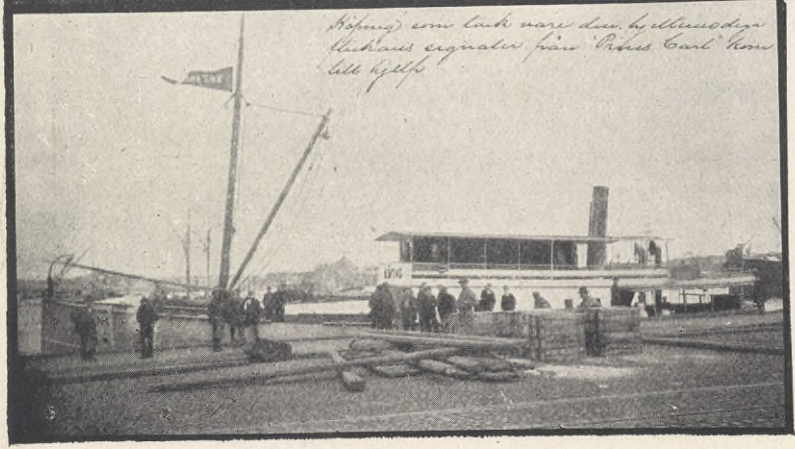


Hörsen som höll kulor signalerade skötsen

Hörsen i Prins Carl der Kaptenen skötsen



P. S. Rönngren - F. S. Kaptenen
bytt i Prins Carl



Hörsen som höll kulor signalerade skötsen

Aldrig har i vårt land sinnena varit mera af afsky upprörda än efter underrättelsen om det fasansfulla ildådet som utfördes å ångaren »Prins Carl» den 16 dennes på natten. Ej ens följder af anarkismens irläror kunna gifva en förklaring till något så gräsligt; ej ens denna världsföraktande lära vill ha att göra med det motiv som här ensamt varit det verkande: pänningförvärf genom stöld. — Liket en solstråle i denna mörka gärning verkar den modiga flickan, Hulda Hallquist, som trots mördarens kulor anropade och erhöj hjälp från ångaren »Köping». Hennes mod, som tvifvelsutan räddade återstoden af passagerare och besättning från mördarens blodtörst, vore värd mera uppmärksamhet och belöning än prässen kan lämna.

Samtliga fotografier hvarefter ovanstående illustrationer äro utförda äro tagna för HVAR 8 DAG.